

**Wytyczne dotyczące realizacji odstrzału sanitarnego dzików,
w trybie ustawy z dnia 20 grudnia 2019r. o zmianie niektórych
ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt
(Dz. U. z 2020r. poz. 148)**

I. Zalecenia epidemiologiczne – na podstawie raportów Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oraz strategicznego podejścia do zarządzania ASF w Unii Europejskiej (SANTE/7113/2015 – Rev 11)

Sposób pozyskania dzików powinien być uzależniony od statusu epizootycznego obszaru, na którym jest prowadzony:

1. Na obszarach wolnych od choroby (poza obszarami zagrożenia i objętymi ograniczeniami) pozyskanie powinno odbywać się w sposób najbardziej efektywny, przy użyciu wszystkich dopuszczalnych prawem metod. Najintensywniejsze pozyskanie w strefie wolnej od ASF, obejmującej także obszar ochronny (strefę żółtą) powinno być prowadzone w pasie 50 km., bezpośrednio przyległym do obszaru zainfekowanego (to jest obszarów objętych ograniczeniami lub obszarów zagrożenia). Według zaleceń EFSA, w tym pasie (50 km.) redukcja dzików może sięgać do 80% i powinna być wykonywana w możliwie jak najkrótszym okresie.
2. Na obszarach występowania „starych przypadków ASF u dzików” tj. w obszarze objętym ograniczeniami (strefa czerwona) oraz obszarze zagrożenia (strefa niebieska) gdzie brak jest stwierdzonych ostatnio nowych przypadków przez minimum 2 miesiące poprzedzające odstrzał sanitarny, jego organizacja odbywa się w sposób analogiczny jak w obszarze wolnym, przy czym nie zaleca się wykonania skoordynowanego odstrzału sanitarnego z użyciem pędzenia, a dopuszcza się używanie wyszkolonych psów.
3. Na obszarach występowania świeżych zakażeń (zainfekowanych ASF) u dzików, tj. takich, w odniesieniu do których od daty ich potwierdzenia w promieniu 5 km nie upłynął minimalny okres 2 miesięcy, dopuszczalne są wyłącznie indywidualne odstrzały sanitarne, a w odniesieniu do przypadków określanych jako „hot-spot” (pierwsze wystąpienie choroby na danym terenie w oderwaniu od poprzednich przypadków i ognisk) za obszar świeżego zakażenia należy uznać obszar wyznaczony w promieniu minimum 10 km od nich i tam dopuszcza się przez okres minimum 3 miesięcy wyłącznie sanitarne odstrzały indywidualne z broni palnej wyposażonej w tłumik huk (jednak tylko w „hot spotach” ogrodzonych i nie wcześniej niż 6 do 8 tygodni po zakończeniu groducia) z jednoczesną możliwością odłowu i eutanazji zwierząt. W tym czasie należy również prowadzić intensywne odstrzały poza tymi strefami. W okresie od 3 do 4 miesięcy - należy prowadzić dalej wyłącznie indywidualne odstrzały sanitarne. Powyżej 4 miesiąca należy prowadzić skoordynowane odstrzały sanitarne, bez pędzenia. Zalecane jest używanie tłumików huk i prowadzenie odstrzałów w nie więcej niż 4 zespołach 2-4 osobowych (w przeliczeniu na 10 000 ha obszaru zainfekowanego ASF).
4. W odniesieniu do przypadków brzeżnych na pograniczu dwóch województw (zainfekowanego i wolnego lub z niewielką liczbą nowych przypadków ASF przenoszących się z obszaru zainfekowanego) odstrzały należy prowadzić tak aby odwrócić wektor szerzenia się choroby, w kierunku terenów na których występowała ona wcześniej, z zastosowaniem rygorystycznych zasad bioasekuracji, wg zasad pkt 2 i 3 jak wyżej.

II. Postępowanie z tuszami dzików pozyskanymi w ramach odstrzału sanitarnego.

1. W obszarach zregionalizowanych (obszar objęty ograniczeniami, obszar zagrożenia, obszar ochronny) sposób zagospodarowania odstrzelonych tusz dzików po zbadaniu może zostać określony w drodze rozporządzenia – aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie art. 45 ust. 1 lub art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2018 r. poz. 1967), które powinno przewidywać przeznaczenie tusz z wynikiem ujemnym w kierunku ASF wyłącznie do utylizacji albo do produkcji mięsa na użytek własny myśliwego. Decyzję o ostatecznym przeznaczeniu tusz podejmuje zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego w uzgodnieniu z powiatowym lekarzem weterynarii.
2. W obwodach wolnych od ASF (strefa biała) w odniesieniu do tusz pozyskanych w odstrzale sanitarnym brak jest przeciwwskazań w zakresie wprowadzania ich do obrotu przez zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich, pod warunkiem spełnienia przewidzianych prawem wymagań identyfikacji, udokumentowanej oceny w formie oświadczenia zgodnie z sekcją IV rozdział II pkt 8 lit. b) załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 wystawionych przez przeszkoloną osobę, oraz spełnienia wszystkich kryteriów dotyczących wprowadzania do obrotu mięsa zwierząt łownych w myśl postanowień pakietu higienicznego UE, w szczególności rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 2019/627 z dnia 15 marca 2019 r.

III. Ustalenia organizacyjne i techniczne.

1. Zasady prowadzenia odstrzału sanitarnego przez doraźne zgrupowania zadaniowe :
 - Logistyka - skoordynowane odstrzały sanitarne prowadzone są w grupach nie większych niż 20 osób. W skład grupy powinno wchodzić minimum 2 myśliwych z właściwego koła łowieckiego wytypowanych przez zarządcę lub dzierżawcę obwodu łowieckiego. Grupę powinien prowadzić przedstawiciel zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego, co nie pozostaje w kolizji z dowodzeniem doraźnym zgrupowaniem zadaniowym, w myśl zapisów specustawy;
 - W miarę możliwości doraźne zgrupowania zadaniowe powinny być formowane z funkcjonariuszy pełniących służbę w jednostkach znajdujących się w województwach, na terenach których są organizowane odstrzały sanitarne;
 - Współdziałanie z zarządcą lub dzierżawcą obwodu łowieckiego - przy wykonywaniu odstrzału sanitarnego policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze współpracują z zarządcą lub dzierżawcą obwodu łowieckiego. Współpraca polega na informowaniu o dacie, godzinie i miejscu wykonywania skoordynowanego odstrzału sanitarnego. Ponadto obligatoryjnie należy poinformować właściwego terytorialnie nadleśniczego, z minimum siedmiodniowym wyprzedzeniem. W przypadku odstrzału sanitarnego planowanego w krótszym terminie wymagane jest uzyskanie zgody właściwego nadleśniczego i zarządcy obwodu łowieckiego.

- Zasady bezpieczeństwa na polowaniu - przy wykonywaniu odstrzału sanitarnego dzików stosuje się odpowiednio przepisy o zachowaniu bezpieczeństwa na polowaniach określone w rozdziale 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61 poz. 548, z późn. zm.).
- Zasady bioasekuracji w trakcie polowań - określone zostały w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zasad bioasekuracji, jakie powinny być przestrzegane podczas polowania lub odstrzału sanitarnego oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem zwierzęcia łownego z gatunku dzik (Dz. U. z 2020 r. poz. 160). Czyszczeniu i odkażeniu podlega sprzęt używany do polowania lub odstrzału sanitarnego, który jest narażony na bezpośredni kontakt z czynnikiem zakaźnym, w szczególności noże używane do patroszenia, sprzęt transportowy (kuwety, orczyki, środki transportu, zwłaszcza koła pojazdów i przestrzeń załadunkowa, jeśli nie jest ona wyścielona szczelną folią). Nie ma obowiązku czyszczenia i odkażania broni myśliwskiej, optyki, optoelektroniki, jeśli nie mają one bezpośredniego kontaktu z materiałem zakaźnym.
- Uczestnicy skoordynowanych odstrzałów sanitarnych zostaną przeszkoleni w zakresie bioasekuracji, przez właściwych powiatowych lekarzy weterynarii, a myśliwi tworzący doraźne zgrupowania zadaniowe, zostaną także zaopatrzeni w odzież ochronną i środki dezynfekcyjne. Odzież i środki dezynfekcyjne zostaną zakupione ze środków finansowych Inspekcji Weterynaryjnej i przekazane myśliwym wchodzącym w skład doraźnych zgrupowań zadaniowych.

2. Zabezpieczenie terenu – ze względów bezpieczeństwa zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego, na terenie którego odbywać się będzie odstrzał sanitarny dzików może, a w przypadku użycia doraźnych zgrupowań zadaniowych powinien wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji lub Straży Granicznej o zabezpieczenie terenu przed nieuprawnionym wstępem osób trzecich.

Przy prowadzeniu skoordynowanego odstrzału sanitarnego realizowanego w ramach doraźnych zgrupowań zadaniowych, w myśl specustawy, zalecane jest ponadto oznakowanie terenu takich odstrzałów tablicą informacyjno-ostrzegawczą:

„UWAGA!!!!

ODSTRZAŁ SANITARNY”

Propozycja formy tablic:

- Tablica prostokątna w kolorze żółtym, obramowania tablicy koloru czerwonego o szerokości 20 mm, o wymiarach zapewniających czytelność napisu z odległości 50 m. (np. o wymiarach 400 X 600 mm)

Nadruki tablic będą zabezpieczone przez właściwe WCZK i przekazywane do oznaczenia terenu przez zarządcę lub dzierżawcę obwodu łowieckiego.

DRUGI WYKAZ WYKONAWCÓW

